

LIETUVOS ADMINISTRACINIŲ GINČŲ KOMISIJOS KAUNO APYGARDOS SKYRIUS

S P R E N D I M A S

2026 m. gegužės 12 d. Nr. 21RE1- (AG1-143/09-2026)
Kaunas

Lietuvos administracinių ginčų komisijos Kauno apygardos skyrius (toliau – Komisija), susidedantis iš Komisijos narių Daivos Bereikienės (pranešėja), Lietuvos administracinių ginčų komisijos narės Eglės Bilevičiūtės ir Lietuvos administracinių ginčų komisijos pirmininko pavaduotojos Kauno apygardos skyriuje Birutės Pranevičienės (posėdžio pirmininkė),

Komisijos posėdyje rašytinio proceso tvarka išnagrinėjo administracinę bylą pagal pareiškėjos X. X. patikslintą skundą atsakovei Alytaus rajono savivaldybės administracijai dėl neveikimo

Komisija

n u s t a t ė:

Pareiškėja skundu Komisijos prašo pripažinti Alytaus rajono savivaldybės administracijos (toliau – Administracija) neveikimą neteisėtu ir įpareigoti Administraciją išnagrinėti pareiškėjos 2026-02-25 prašymą (reg. Nr. K28-291) bei pateikti motyvuotą atsakymą.

Patikslintame skunde nurodo, jog 2026-02-25 Administracijai pateikė prašymą „Kreipiuosi dėl Alytaus rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2025-11-04 įsakymo Nr. D1-1034 ir 2026-02-17 įsakymo Nr. D1-163, kuriais nuspręsta organizuoti žemės sklypų formavimo ir pertvarkymo projekto Nr. (duomenys neskelbtini) rengimą“ (reg. 2026-02-25, Nr. K28-291). Į šį prašymą atsakovė per teisės aktuose nustatytą terminą nepateikė atsakymo, pareiškėja iki skundo padavimo Komisijai jokio atsakymo ar informacijos apie prašymo nagrinėjimą negavo. Atsakovės neveikimas pažeidžia pareiškėjos teisę gauti atsakymą ir tinkamą viešąjį administravimą.

Atsakovė atsiliepimu su pareiškėjos patikslintu skundu sutinka

Atsiliepime į patikslintą skundą nurodo, kad pareiškėja 2026-02-25 prašymu kreipėsi į Administraciją, prašydama pateikti išsamų ir motyvuotą teisinį pagrindimą, kuriuo remiantis buvo priimti Administracijos direktoriaus 2025-11-04 įsakymas Nr. D1-1034 „Dėl žemės sklypo, esančio (duomenys neskelbtini), formavimo ir pertvarkymo projekto Nr. (duomenys neskelbtini) rengimo“ ir 2026-02-17 įsakymas Nr. D1-163 „Dėl žemės sklypų, esančių (duomenys neskelbtini), formavimo ir pertvarkymo projekto Nr. (duomenys neskelbtini) rengimo organizavimo“, aiškiai nurodant taikomas teisės aktų normas ir įvertintas faktines aplinkybes. Pareiškėja prašė sustabdyti projekto Nr. (duomenys neskelbtini) rengimo ir tvirtinimo procedūras iki bus priimtas ir įsiteisės teismo sprendimas dėl paveldėjimo teisių.

Pažymi, kad 2026-04-07 gavo pakartotinį pareiškėjos prašymą pateikti atsakymą į dar neatsakytą 2026-02-25 prašymą bei pateikti susijusių dokumentų kopijas. Administracija 2026-04-13 raštu Nr. K26-1564 „Dėl žemės sklypų formavimo ir pertvarkymo projekto Nr. (duomenys neskelbtini) rengimo organizavimo“ (toliau – ir 2026-04-13 raštas) pareiškėjai pateikė motyvuotą atsakymą.

Atsakovė pripažino, kad atsakymas buvo pateiktas viršijant Viešojo administravimo įstatymo (VAĮ) 10 str. 4 d. nustatytą 20 darbo dienų terminą ir dėl šios situacijos nuoširdžiai atsiprašė.

Nurodė, kad pareiškėjos 2026-02-25 prašyme minimų žemės sklypų pertvarkymo projektas (ŽPDRIS paslaugos Nr. (duomenys neskelbtini)) yra netipinis. Projekto tikslas pertvarkyti žemės sklypus (kadastro Nr. (duomenys neskelbtini)) – atidalinti bendrosios dalinės nuosavybės teise turimų žemės sklypų dalis ir suformuoti atskirus žemės sklypus, tačiau pagal Nekilnojamojo turto registro duomenis, nuosavybės teisės į minimų žemės sklypų dalis įregistruotos tik X. Y. ir Y. Y. vardu, duomenų apie likusios žemės dalies nuosavybės teises įrašų nėra. Siekiant teisingai, detalai ir visapusiškai įvertinti situaciją bei išsiaiškinti pertvarkomų žemės sklypų teisėtus kitus savininkus, bendrauta su VĮ Registrų centro teritorinio padalinio darbuotojais. Dėl netipinės situacijos ir projekto procedūrų subtilybių kreiptasi žodinių konsultacijų į Nacionalinės žemės tarnybos Žemėtvarkos planavimo dokumentų priežiūros skyriaus specialistus. Informacija susisteminta ir pareiškėjai pateikta Administracijos 2026-04-13 raštu.

Sutinka, kad situacija, kai į asmens kreipimasi neatsakoma laiku, pažeidžia asmens teisėtą lūkestį, kad valdžios institucijos veiks atsakingai. Nors vėlavimą lėmė objektyvios aplinkybės – nagrinėjamos situacijos sudėtingumas, reikalavęs surinkti papildomus duomenis iš kitų institucijų – tai nepateisina procedūrinio termino praleidimo. Atsakovės vertinimu, siekiant kompensuoti laukimo laiką, pareiškėjai 2026-04-13 buvo pateiktas itin kokybiškas, motyvuotas ir visus iškeltus klausimus išsamiai atsakantis atsakymas.

Pažymi, kad šiuo atveju termino praleidimas buvo išimtinai procedūrinio pobūdžio, klausimas buvo išspręstas iš esmės, o pareiškėja dėl vėlavimo realios turtinės ar neturtinės žalos nepatyrė. Akcentavo, kad užtikrina, jog operatyvus klausimų sprendimas yra viena iš esminių gero viešojo administravimo sąlygų, atsakovė jau ėmėsi vidaus administravimo priemonių, kad ateityje panašūs terminų pažeidimai nepasikartotų, o asmenų aptarnavimo kokybė atitiktų aukščiausius standartus.

Skundas atmestinas

Byloje ginčas kilo dėl atsakovės neveikimo

Bylos duomenimis nustatyta, kad:

1. Pareiškėja 2026-02-24 skundu kreipėsi į Administraciją su prašymu, kuriuo prašė: „*pateikti išsamų ir motyvuotą teisinį pagrindimą, kuriuo remiantis buvo priimti minėti įsakymai, aiškiai nurodant taikomas teisės aktų normas ir įvertintas faktines aplinkybes. Taip pat prašau sustabdyti projekto Nr. (duomenys neskelbtini) rengimo ir tvirtinimo procedūras iki bus priimtas ir įsiteisės teismo sprendimas dėl paveldėjimo teisių*“.

Prašyme nurodė, kad kreipiasi dėl Administracijos direktoriaus 2025-11-04 įsakymo Nr. D1-1034 ir 2026-02-17 įsakymo Nr. D1-163, kuriais nuspręsta organizuoti žemės sklypų formavimo ir pertvarkymo projekto Nr. (duomenys neskelbtini) rengimą. Paaiškino, kad pareiškėja yra bendraturtė ir su šio projekto rengimu nesutinka. Pareiškėjos vertinimu, minėti administraciniai sprendimai priimti neįvertinus reikšmingų faktinių ir teisinių aplinkybių. Nurodė, kad projektas grindžiamas 2009-01-28 teismo sprendimu Nr. (duomenys neskelbtini), tačiau šis sprendimas jau seniai yra įgyvendintas, todėl pareiškėjai nėra aišku, koku konkrečiu teisiniu pagrindu po daugiau nei penkiolikos metų inicijuojamas naujas žemės sklypo formavimo ir atidalijimo procesas tuo pačiu pagrindu. Net ir tuo atveju, jeigu būtų laikoma, kad sprendimas nebuvo tinkamai įvykdytas, akivaizdu, jog turi būti vertinami sprendimo vykdymo terminai, senatis bei teisinio tikrumo ir teisėtų lūkesčių apsauga. Taip pat nurodė, kad šiuo metu vyksta teismo procesas dėl paveldėjimo teisių įregistravimo trečiajai paveldėtojai. Šio proceso baigtis gali turėti tiesioginę įtaką bendrosios dalinės nuosavybės sudėčiai ir apimčiai. Žemės sklypo atidalijimas, naujų kadastrinių vienetų formavimas, servitutų nustatymas ar panaikinimas neišsprendus paveldėjimo klausimo gali apsunkinti teismo sprendimo įgyvendinimą ir pažeisti suinteresuotų asmenų teises (patikslinto skundo priedas Nr. 1).

2. Prašymas užregistruotas 2026-02-25 bei jam priskirtas registracijos numeris Nr. K28-291 (patikslinto skundo priedas Nr. 2).

3. Atsakovė išnagrinėjo pareiškėjos prašymą ir 2026-04-13 raštu Nr. K26-1564 nurodė, kad žemės sklypų formavimo ir pertvarkymo projektų rengimo, finansavimo, viešinimo, derinimo, tikrinimo, tvirtinimo, keitimo ir koregavimo tvarką, taip pat atvejus ir tvarką, kai žemės sklypai

pertvarkomi nerengiant Projekto reglamentuoja Žemės sklypų formavimo ir pertvarkymo projektų rengimo taisyklės (*toliau – Taisyklės*), patvirtintos Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2025-11-27 įsakymu Nr. D1-190 „Dėl Žemės sklypų formavimo ir pertvarkymo projektų rengimo taisyklių patvirtinimo“. Taisyklių 33 punkte numatyta, kad, kai siekiama Projektą rengti Taisyklių 2.1, 2.2 papunkčiuose nurodytais atvejais pertvarkant žemės sklypą arba Taisyklių 2.6–2.8 papunkčiuose nurodytais atvejais, inicijuoti Projekto rengimą ir pateikti prašymą organizuoti Projekto rengimą turi teisę vienas ar keli bendrosios nuosavybės teise valdomo žemės sklypo bendraturčiai. Nagrinėjamu atveju Projekto tikslas – atidalyti bendrosios dalinės nuosavybės teise turimų žemės sklypų dalis ir suformuoti atskirus žemės sklypus (Taisyklių 2.1. atvejis).

3.1. Paaiškino, kad remiantis Nekilnojamojo turto registro duomenimis, Savivaldybei žinomi žemės sklypo kadastro Nr. (duomenys neskelbtini) tik (duomenys neskelbtini) žemės dalies savininkai bei žemės sklypo kadastro Nr. (duomenys neskelbtini) tik (duomenys neskelbtini) žemės dalies savininkai. Sprendimas organizuoti Projekto rengimą priimtas atsižvelgiant į žemės sklypų (kadastro Nr. (duomenys neskelbtini), Nr. (duomenys neskelbtini)) bendraturčių prašymą (Taisyklių 10, 19, 33 punktai). Atsižvelgiant į Nekilnojamojo turto registro duomenis bei remiantis Taisyklių 63 punktu Savivaldybė informaciją apie pradedamą rengti Projektą paviešino savivaldybės interneto svetainėje ir Žemėtvarkos planavimo dokumentų rengimo informacinėje sistemoje (ŽPDRIS).

3.2. Paaiškino, kad atvejai, kuomet negali būti rengiami Projektai nurodyti Lietuvos Respublikos Žemės įstatymo 29 straipsnio 9 dalyje <...> Negali būti sujungiami, padalijami ar perdalijimo būdu pertvarkomi areštuoti žemės sklypai arba žemės sklypai, kurie yra teisinio ginčo objektai.<...>. Savivaldybei iki Projekto rengimo organizavimo pradžios nebuvo žinoma informacijos apie aukščiau minimų žemės sklypų teisinius procesus.

3.3. Atkreipė dėmesį, kad Taisyklių 73 punkte nurodoma, jog <...> parengtam Projektui turi raštiškai pritarti iniciatorius (-iai), privačios žemės sklypo (-ų) savininkas (-ai) arba valstybinės ar savivaldybės žemės patikėtinis (-iai), išskyrus Žemės įstatymo 40 straipsnio 1 dalies 8 punkte nustatytą atvejį, kai toks pritarimas neprivalomas. Jei nėra visų šių asmenų raštiškų pritarimų, Projektas gali būti teikiamas tikrinti Nacionalinės žemės tarnybos struktūriniam padaliniiui, atsakingam už priežiūrą; jeigu tikrinimo metu nustatoma, kad parengtas Projektas atitinka Apraše nustatytus reikalavimus, šis padalinys priima išvadą dėl tikslingumo Projektą tvirtinti, nurodydamas pastabą, kad Projektas galės būti tvirtinamas tik tada, kai bus gauti visi šių asmenų raštiški pritarimai arba kai įsiteisėjusiu teismo procesiniu sprendimu bus nustatyta, kad pagal tokį Projektą žemės sklypas turi būti formuojamas ar pertvarkomas <...>.

3.4. Atsakydama į prašymo dalį skubos tvarka pateikti dokumentus, susijusius su aptariama teritorija, nurodė, kad remiantis Nekilnojamojo turto registro duomenimis bei pareiškėjos pateiktais dokumentais atsakovė nedisponuoja informacija apie pareiškėjos nuosavybės teises į aukščiau minimus žemės sklypus (kadastro Nr. (duomenys neskelbtini), Nr. (duomenys neskelbtini)), todėl prašomų dokumentų kopijos neteikiamos. Akcentavo, kad visais atvejais sprendimai dėl Projektų rengimo organizavimo ar atsisakymai organizuoti Projektų rengimą skelbiami Žemėtvarkos planavimo dokumentų rengimo informacinėje sistemoje – ŽPRDIS.

Pareiškėja patikslintu skundu Komisijos prašė pripažinti Administracijos neveikimą neteisėtu ir įpareigoti atsakovę išnagrinėti pareiškėjos 2026-02-25 prašymą (reg. Nr. K28-291) bei pateikti motyvuotą atsakymą. Reikalavimą grindė tuo, kad 2026-02-25 Administracijai pateikė prašymą, tačiau iki kreipimosi į Komisiją nėra gavusi jokio atsakovės sprendimo į 2026-02-25 prašymą.

Viešojo administravimo subjekto vilkinimu atlikti veiksmus yra suprantamas toks šio neveikimas, kai viešojo administravimo subjektas nepriima sprendimo (teigiamo arba neigiamo) prašomu išspręsti klausimu per įstatymo nustatytą terminą (žr., pvz., Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo (toliau – ir LVAT) 2012-01-13 nutartį administracinėje byloje Nr. AS602-84/2012; kt.).

Atsakovė į nagrinėjamą bylą pateikė atsiliepimą į patikslintą skundą, kuriame nurodė, kad pagal pareiškėjos 2026-02-25 prašymą (reg. Nr. K28-291) Administracija priėmė administracinį sprendimą –2026-04-13 raštą, bei pateikė šio sprendimo elektroninio dokumento nuorašą.

Komisija, įvertinusi 2026-04-13 raštas turinį, sprendžia, kad šioje administracinėje byloje išnyko ginčo dalykas. Šiame administraciniame ginče nustatytos faktinės aplinkybės patvirtina, kad Administracijai priėmus administracinį sprendimą pagal pareiškėjos 2026-02-25 prašymą, akivaizdu, jog paties materialaus ginčo dalyko neliko, kadangi pareiškėjos reikalavimai šioje byloje įvykdyti. Pareiškėjai nesutikus su minėtu Administracijos sprendimu dėl keliamo ginčo esmės, ji turi teisę jį skųsti teisės aktų nustatyta tvarka ir terminais.

Pagal nuosekliai formuojamą teismų praktiką, teismas (pagal analogiją, Komisija) besikreipusio teisminės gynybos asmens teisės ar įstatymų saugomus interesus gali apginti tik tuo atveju, kai viešojo administravimo sistemos subjektai nepagrįstai ir neteisėtai atsisako atlikti jų kompetencijai pagal teisės aktus priskirtas užduotis bei funkcijas. Viešojo administravimo subjektui pačiam pašalinus trukdžius dėl ginčijamos teisės realizavimo, teismas (pagal analogiją, Komisija) nebeturi nei faktinio, nei teisinio pagrindo priimti sprendimą, kuriuo būtų tik patvirtinta pareiškėjo ginčijama teisė ar įstatymų saugomas interesus. Situacija, kai atsakovas savo iniciatyva tenkino pareiškėjo skunde keliamus reikalavimus, lemia, kad ginčo dalykas išnyko, todėl teismo sprendimas negali pakeisti tarp šalių susiklosčiusio materialinio teisinio santykio (pvz., LVAT 2007-09-28 nutartis administracinėje byloje Nr. A17-466/2007, 2014-11-03 nutartis administracinėje byloje Nr. A822-1279/2014).

Materialinių teisinių prielaidų ginti asmens pažeistą teisę ar įstatymo saugomą interesą nebuvimas yra pagrindas skundą (prašymą) atmesti (pvz., LVAT 2012-12-04 nutartis administracinėje byloje Nr. A822-3039/2012, 2023-06-12 nutartis administracinėje byloje Nr. eA-544-556/2023, 2024-01-31 nutartis administracinėje byloje Nr. eA-512-442/2024). Išnykus ginčo dalykui, skundo reikalavimas yra atmestinas, o su šiuo reikalavimu susijusių argumentų bei motyvų vertinimas teisiškai yra nereikšmingas (pvz., LVAT 2021-03-17 nutartis administracinėje byloje Nr. eA-2022-968/2021, 2025-10-22 nutartis administracinėje byloje Nr. eA-2570-662/2025).

Komisija, sutinka su pareiškėjos pozicija, kad per teisės aktais nustatytą terminą atsakovė nepriėmė administracinio sprendimo. Su tuo sutinka ir pati atsakovė atsiliepime į patikslintą skundą, tačiau pagal LVAT suformuotą praktiką, ne kiekvienas procedūrinis pažeidimas yra pagrindas atliktiems veiksams ar priimtiems sprendimams pripažinti neteisėtais. Įstatyme nustatyto termino, per kurį turi būti priimtas administracinis sprendimas, pasibaigimas nepaneigia viešojo administravimo subjekto kompetencijos priimti administracinį sprendimą ar atlikti kitus veiksmus, t. y. tiesiogiai nesukuria neigiamų teisinių pasekmių, tik prailgina administracinį procesą. Viešojo administravimo subjektui įstatyme nustatytas terminas, per kurį turi būti priimtas administracinis sprendimas, yra instrukcinio pobūdžio, todėl šio termino pasibaigimas administracinio sprendimo, priimto pasibaigus šiam terminui, savaimė nedaro negaliojančiu (žr., pvz., LVAT 2017-04-12 nutartį administracinėje byloje Nr. A-514-492/2017; 2024-04-17 sprendimą administracinėje byloje Nr. eA-389-822/2024).

Komisija vertina, kad nagrinėjamoje administracinėje byloje išnyko ginčo dalykas, o kartu išnyko ir pareiškėjos materialinis teisinis suinteresuotumas, t. y. aiškiai identifikuojamas interesus apginti objektyviai egzistuojančią, bet ne tariamą, subjektinę teisę, todėl Komisijos sprendimas negali pakeisti tarp šalių susiklosčiusio materialinio teisinio santykio.

Aptartų aplinkybių pagrindu, atsižvelgiant į išdėstytą LVAT praktiką, pareiškėjos patikslintas skundas atmestinas kaip nepagrįstas. Tais pačiais argumentais atmestinas ir išvestinis patikslinto skundo reikalavimas – įpareigoti Administraciją išnagrinėti pareiškėjos 2026-02-25 prašymą (reg. Nr. K28-291) bei pateikti motyvuotą atsakymą.

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo 20 straipsnio 1 dalies 1 punktu ir 22 straipsnio 1 dalimi, Komisija

n u s p r e n d ž i a:

pareiškėjos X. X. patikslintą skundą atmesti kaip nepagrįstą.

Sprendimą per vieną mėnesį nuo jo priėmimo bylos šalys gali apskųsti Regionų administraciniam teismui Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Komisijos posėdžio pirmininkė

Birutė Pranevičienė

Komisijos narės

Daiva Bereikienė

Eglė Bilevičiūtė